చిన్నకథ

సైకిలు గంట మ్రోగింది ప్రకాశం గుమ్మం వైపు చూశాడు. సైకిలు స్టాండుపై నిద్రపుచ్చబడి లోపలికి వచ్చాడు పోస్టుమాన్. అతని ముఖంపై స్వేదబిందువులు స్ఫుటంగా కన్పిస్తున్నాయి. ఏదో ఆత్రుతలో బాధిస్తున్నట్లు అనిపించి యిమిడివుంటుంది పూహించుకోగలిగాడు ప్రకాశం

"మిస్టర్ పట్నాయక్. యేం యిలా వచ్చేశావ్" అన్నాడు ప్రకాశం. వా నిస్తురికి చిరకాలంనుండీ స్నేహం వుంది

"అవసరం పరిగింది గాబట్టి రావలి వచ్చింది ఇలా స్థిరపరిస్థితిలో నువ్వాయకోపోతే నేను, నా జీవితం నాశనమయిపోతాం. ఏ మీరు ఏంటా ఆశతో వచ్చాను. ఏం చేస్తావో మరి" అన్నాడు పట్నాయక్. అప్పుడే చేబుమంతి రుమాలు బయటకుతీసి ముఖం తీసారి ఒత్తుకున్నాడు.

"ఏదీ అర్జంటావసరం? చెప్పకపోతేనూ? చేతనైతే చేస్తాను" అన్నాడు సిగరెట్టు ముట్టిస్తూ ప్రకాశం

"నువ్వు నాకు సహాయం చేస్తానని వాగ్దానం చేస్తే అంతా చెప్తాను"

"నా చేత నయితే చేస్తా నన్నాడుగా."

"ఏ కిటి సా ఫ్ ను సు తుం దని తెలుసు ప్రకాశం-"

"సరే చెప్పు" ఒక్కసారి సిగరెట్టు పొగ పీల్చి ఐయిటకు వదిలాడు, సావధానంగా వినాలని వద్దకుని మరీ అడుగుతున్నాడు. పట్నాయక్ తాంగా చెప్పేందుకు సంకోచిస్తూ వెనక్కు తగ్గుతున్నాడు సిగరెట్.

"చెప్పరా-ఎవరా లేడు. ఎవరూ ,లేరులే" అన్నాడు మళ్ళీని

"ఏం? మీ వాళ్ళు లేరూ?"

"లేరులే- వాళ్ళేరు పంపించేశా."

"గొప్పచిక్కుల్లో యిరుక్కున్నా ప్రకాశం నువ్విప్పుడెలాగయినా, నాలుగు వందల రూపాయలు సంపాదించాలి లేకపోతే నా ఉద్యోగం పూడిపోతుంది కుటుంబమంతా పస్తులా రగిలి పోవుంది."

"నేను చాలా విచారిస్తున్నా పట్నాయక్ నీ పరిస్థితికి కాని నాచిగ్గర డబ్బులా వస్తవి ఒక్కసారి నాలుగు వందలరూపాయలు....!" ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు.

"నీ దగ్గరుంటాయనికాదు ప్రకాశం. ఎవరి దగ్గరనైనా తెచ్చియిచ్చేందుకు తగ్గ పరపతి నీ దగ్గరుందని వచ్చాను నెలంతా వడ్డీ అంటే అంత యిచ్చేస్తాను ను వ్వెలాగయినా శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రయత్నించాలి" అని ప్రాధేయపడ్డాడు

పట్నాయక్ ఎటుకుల్లోనయితేనేం, చేతల్లో నయితేనేం ప్రాధేయత పుట్టిపడుతూవుంది.

హృదయంగల ప్రకాశం కరిగిపోయాడు. ఎదుట తిరగలేక యెలా సంపాదించటం? ఎవరిస్తారు? అన్న ఆలోచనల్లో పడ్డాడు.

"ఒక్కసారి పాలుగువంద లెవరిస్తారు?" పట్నాయక్ అన్నాడు ప్రకాశం అనలేక.

"నువ్వడిగితే యిస్తారు ప్రకాశం, నీ కాగిటి పరపతి వుంది ఈ క్షణంలో నన్ను ఎలాగ పొందించకు నే నెంత హీనస్థితిలో వున్నానో నీకు తెలీదు. ఇప్పుడే రూపాయలు దొరక్కపోతే నా జీవితాన్ని అంతం చేయవల్సి వస్తుంది ఎవరిదానికీ, పరాభవానికీ ఆడిసి" అని ప్రకాశం చేతులు పట్టుకున్నాడు. ప్రకాశం యింకెలా మాట్లాడగలడు? ఎక్కడలునా తెచ్చియిస్తే మాత్రం యివ్వకుండా పోతాడా? అన్న మనసు నిబ్బరం ప్రకాశానికి వుండనే వుంది

గుంటికల్లులో అనంతపురంజిల్లా సర్వకార కాంగ్రెసు 16 వ వార్షిక సమావేశం జరిగినప్పటి ఫొటో

"మధ్యవర్తిత్వం"

"సరేలే పట్నాయక్....నేను ప్రయత్నిస్తాను. యీ సాయంకాలమే పోయి ప్రయత్నిస్తాను. ఒకవేళ దొరికితే నేను ఎక్కువ వస్తాను" అన్నాడు ప్రకాశం.

"నేనే వద్ద నమ్మకంతోనే వచ్చా ప్రకాశం. ఏ లాంటి స్నేహితుడు చెప్పకూ కాదనడు. నిజంగా నా జీవితాన్ని నిలబెట్టా వనుకో; నే నెలా ఏ ఋణం తీర్చుకోగలనో అర్థం కాకుండా వుంది" అంటూ ఆనంద దాష్పాలు చేతి వ్రేళ్ళ కొనలతో తుడుచుకుని,

"వస్తా ప్రకాశం...."అంటూ పోయాడు పట్నాయక్. ప్రకాశం ఆలోచనల్లో పడ్డాడు నాలుగు వంద లెవరిస్తాడు? ఏం అత్తిస్తాడు రమనున్నాయని చూచియిస్తాడు? ఇచ్చి నా

రచన

ముద్దంశెట్టి హనుమంతరావు

పట్నాయక్ తీరుస్తాడో లేదో! అవన్నా తీర్చకపోతే తన మెడకు చుట్టుకొంటుందేమో! యిప్పటికే నలిగి నలిగి వుంది తన జీవితం.... ఎందు కివ్వడు పట్నాయక్. యి లాంటి ప్రాణ స్నేహం—చిరకాల స్నేహం దగ్గరే యీ మోసమా? ఇలాగయితే స్నేహాని కర్థమే లేదు. యిప్పుడు తను సంపాదించకపోతే పట్నాయక్ జీవితం అవమానం పొందకే అంతమౌతుంది....స్నేహితుని అంతం చేతులారా చేస్తా డాతను ...ఎలాగైనా సంపాదించి సహాయం చెయ్యాలి-యీ ఆలోచనలన్నీ ఒకదాని వెనుక మరొకటి మెదడులో మెదిలినై

ప్రకాశం, స్నేహితుని సహాయం కోసం సాయంకాలం నాయుడి దగ్గరకు బయలుదేరాడు. నాయుడు ఆ పూరిలో అప్పుడిచ్చే అంగడి మనిషి. ప్రకాశంకి బాగా అతనితో పరిచయముంది. ప్రకాశం పోవటంతో మర్యాదగా ఆహ్వానించి కూర్చోమన్నాడు.

"ఏం - ప్రకాశంగారూ! యిలా చయ్యక్, నే నివ్వుడే కాపీ త్రాగి వస్తున్నా." దాల చినాలనుండి రావటమే మానే కారు" అన్నాడు నాయుడు తియ్యదనం పుట్టి పుడుతున్నట్టుగా.

"అవసరముంటి వచ్చానండీ, నాయుడు గారూ...నాకిప్పుడో సహాయం చెయ్యాలి."

"దానికేం-చెప్పండి "

"యీ క్షణంలో నాలుగు వందల రూపాయల నగదు కావాలి."

"నాలుగు వందలు మీకెమకుండీ?" అడిగాడు నాయుడు.

"నాకు కావనుకొంటే. నా స్నేహితుడు చిక్కుల్లో పడి అపాయస్థితిలో వున్నాడు. వాణ్ణి రక్షించే బాధ్యత నాదని నా అంతరాత్మ చెప్పింది. ఇప్పు డెలాగయినా నాలుగు వందలియ్యా."

"మీకు స్వయంగా వచ్చి అడిగిన తరువాత, లేదని యెలా చెప్పగలను .. మరొకరయితే అప్పుడే లేదని వుండేవాణ్ణి కాని వచ్చి మాత్రం....."అని నా యుడు అంటూ తగా ప్రకాశం అందుకొని

"వచ్చే విషయంలో చింత పడకండి. ప్రతి నెల తెచ్చి యిచ్చే బాధ్యత నాది. ఒకవేళ బాధిస్తుపోయినా నే నిచ్చేస్తాగా; నన్ను మీరు నమ్మండి."

"ఆ: యెంత మాట!: మిమ్మల్ని నమ్మకపోవటం యేమిటి? ఎప్పుడైనా మన లో యిలాంటి పరస్పర రాహిత్యాలున్నాయా? ఇస్తా నుండండి" అంటూ నమస్తాని పల్కి రూపాయలు తెప్పించాడు. ప్రకాశం నమస్తా తెచ్చిన పుస్తకంలో సంతకం పెట్టి రూపాయలు తీసుకొని జేబులో వుంచుకు.

"వస్తా నండి నాయుడుగారూ! సరిగ్గా సమయానికి ఆదుకున్నారు" అన్నాడు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ.

ప్రకాశం తను డబ్బు యేలాగైనా తేనేం సంపాదించ గలిగానని పొంగి తబ్బిబ్బయి పోయాడు అతని సంతోషమంతా స్నేహితుణ్ణి ఆపద నుండి కాపాడుతున్నాను కదా అని.

ప్రకాశం అలాగే ఆ డబ్బు పట్టుకుని పట్నాయక్ యింటికి పోయాడు. పట్నాయక్ అప్పటికి యింటి దగ్గరే వున్నాడు. ప్రకాశం రాక జూచి ఆశతో యెదురు నా వచ్చి అతని ముఖంపేపు చూశాడు. ప్రకాశం పెదాలపై చిరునవ్వు చిందులాడినానే. అంతవరకు దిగులులో దిగజారిపోతున్న పట్నాయక్ ముఖం వికసించింది ఇరువురు ఒకరి ప్రక్క ఒకరు కూర్చున్నారు. ప్రకాశం జేబునుండి నోట్లు తీసి,

"ఇదిగో పట్నాయక్ - నాలుగు వందల రూపాయలు అతి కష్టంమీద సంపాదించ గలిగానంటే నమ్ము ..."

"నిజంగా నీ మేలు జన్మజన్మాలకు మరువలేను ప్రకాశం. నా కోసం, ఓ సామాన్య స్నేహితుని కోసం యింత శ్రమ తీసుకున్నావ్ నీ లాంటి స్నేహితు లుండటం అరుదు."

"పర్వాలేదు మాతం మెప్పుటి నమ్మ కిచ్చేస్తూ వుంటాం."

"అలాగే ప్రకాశం. ఇదివరలా నీ చేతి కిస్తూ వుంటాను. నువ్వే అతనికి చేయాలి" అన్నాడు పట్నాయక్ కృతజ్ఞత చూపుతూ.

"సరే పట్నాయక్"

"ప్రకాశం, నీలాంటి స్నేహితుడు సంఘంలో ఒక్కడుండే వాడు ప్రాణప్రదంగా స్నేహం చేస్తాడుగాని సహాయం అవసర మొచ్చినప్పుడు మాత్రం బయటకు గెంతేస్తాడు. ఇది స్వార్థం వదం. యీ డబ్బుకోసం కొందరు స్నేహితుల్ని, బంధువుల్ని అశయించాను డబ్బున్న వాణ్ణి మాత్రం లేనని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశారు. అప్పుడు నువ్వొక్కడివే నా కళ్ళ ముందు నిల్చావు"

"నేను ప్రయత్నం చేయడం తెరిపు పట్నాయక్. అంగా మమ్మ. మన కష్ట పడుచూస్తే ఏ ఒక్కడూ కన్నీరుంచు. మిమ్మల్ని మనుషులయినవారు మన కేం సహాయం చెయ్యరు .. చెయ్యలేరు కూడా ...అంతా సంకుచిత హృదయులు వాళ్ళు."

"నువ్వు మాత్రం స్నేహాన్ని పాత్రకం చేసు కున్నావ్. నీ ఋణం యెలా తీర్చుకుంటాడో!" అన్నాడు పట్నాయక్.

"నన్ను మరువకుండా వుంటే అదే చాలు పట్నాయక్. సరే: నే నిక వస్తా" అంటూ లేచి పోయాడు ప్రకాశం.

"వుంటు ప్రకాశం కాస్త కాపీ త్రాగి పోదువుగాని" పట్నాయక్ అనన్ని చేయి పట్టుకు అడాడు.

"అనవసరంగా శ్రమ ఏదుకోక పట్నాయక్ నే నివ్వుడే కాపీ త్రాగి వస్తున్నా."

"ఏం ప్రకాశం? యిలా చయ్యక్, నే నివ్వుడే కాపీ త్రాగి వస్తున్నా." అంటూ ఐయిటకు వచ్చినందుకు చాల విచారిస్తున్నాడు యిలా నేనంటున్నానని మనసు కించపడకుండీ ఏం చేయనూ నిన్నపోయిన్నో" అన్నాడు చేతులు నులుపుకుంటూ నాయుడు.

ప్రకాశం గ్రుడ్డుతిప్పుతు కిలాపిగిహాంలా చలనం లేకుండా అలాగే వుండిపోయాడు ఏం చేయాలో ఏం జవాబు చెప్పాలో అతనికి అవగాహన కాలేదు అన్ని వేపుల పరిస్థితులు విషమించుకుంటున్నయి అటు మూర్తి స్నేహితుని పరిస్థితి చాల హీనంగా, ఘోరంగా వుంది ఇటు డబ్బుకోసం పాత్రేం పాత్రేం పత్తి న్నాడు నాయుడు. తన పరిస్థితి యింతవరకు వస్తుందని ప్రకాశం యెన్నడూ అనుకోలేదు.

"నాయుడుగారూ! నే నా డబ్బు నాకోసం తీసుకోలేదని మీకు తెలుసు. నా స్నేహితుడు పరాయ స్థితిలో వుంటే అతని అవసరార్థం నేను తీసుకున్నాను, వాడి పరిస్థితులు యిప్పుడు బాగులేవు. నిరాధారుడై వున్నాడు. పరికొన్ని దినాలు వ్యవధి నివ్వండి. తప్పకుండా అంతా ఓసారి యిచ్చేస్తాం" అన్నాడు ప్రకాశం.

"నేనేం చేయను ప్రకాశం... కాలం రాదు మారయింది. ప్రతివాడు అప్పుకొచ్చే వాళ్ళే. అందుకే వడ్డీలు కూడా నియమం లేకుండా పెరిగిపోతున్నయ్ నువ్వి ప్పు డెలాగైనా సగం అసలు యిస్తావో. లేకపోతే నా వ్యాపారం దిగజారిపోతుంది." అ న్నాడు నాయుడు సౌమ్యంతో మాడిన తరకుగా.

ప్రకాశం ముఖం చెమట బిందువులతో నిండిపోయింది. నాయుడికి పరిస్థితుల్ని సమగ్రంగా వివరించి చెబుతున్నా అర్థం చేసుకోకుండా మళ్ళీ ఒత్తిడి చేస్తుండే, అతడికి హృదయం లేదేమో ననుకున్నాడు ప్రకాశం. ఆ అభిప్రాయం అతని హృదయం లోనే వుండిపోయింది. పై కుదిరేందుకు శక్తి లేక పోయింది. ఇక యెంత ప్రాధేయపడినా ప్రయోజనం లేదనుకున్నాడు.

"సరే-నాయుడుగారూ! ప్రయత్నిస్తాను. వీలు కుదిరిన వెంటనే తెచ్చి యిచ్చేస్తాను"

"వీలు కలిగినంటే వాగ్దానాన్ని కల్పించుకుని తెచ్చియిమ్మనే చెప్తున్నా." అన్నాడు నాయుడు.

పై మాటలు నాయుడు మెల్లగా అన్నా, ప్రకాశం హృదయానికి అంకుశాల్లా తగిలి బాధ పెట్టినయ్. "అలాగే లెండి" అంటూ అశక్తుడు వుండకుండా బయటపడ్డాడు ఆలోచనలతో నిండిపోయిం దతనిబుర్ర. ఇల్లు చేరుకున్నాడు ఆవేదనలతో నిండిన అతని హృదయానికి శాంతి కావాలి, అలా మంచంపై చేరగిలబడ్డాడు.

ఏం చెయ్యటం? పట్నాయక్ చూస్తే ఆ పరిస్థితిలో వున్నాడు. నోరు విడిచి అతన్ని అడగలేడు. నాయుడు డబ్బుకోసం ఒత్తిడి చేస్తున్నాడు. తన దగ్గర మాత్రం యేముంది? నాలుగువంద లెక్కడినుండి తెస్తాడు? ఏనీసం రెండు వందలయినా యెలా వస్తయ్. యింకే మో ఆ లో చిస్తుం టే చలు క్కు న భార్య మెడలోని బంగారపు గొలుసు కళ్ళ ముందు నాట్యం చేసింది అంతకు మించిన వుపాయంలేదనుకున్నాడు ప్రకాశం. "ఏవండీ, అలావున్నారు? వంట్లో బాగులేదా?" అంటి రేణుక అప్పుడే వంట గది నుండి వచ్చి, ప్రకాశం ఆమె మెడలో గొలుసువేపు తదేకదృష్టితో చూశాడు. ఆగొలుసు తళతళ మెరుస్తోంది.

"ఏమీ లేదు రేణు: వూరకనే ...మనసు బావులేదు."

"ఏం?"

"గొప్ప చిక్కుల్లో పడిపోయాం యిందులో ఏ సహాయం కావాలి ..." అన్నాడు ప్రకాశం ఆమె ముఖం వేపు చూస్తూ.

"నా సహాయమా: ఏమిటి?" అంది రేణుక ఆశ్చర్యంగా.

"సత్యాన్ని నీదగ్గర దాచాలని లేదురేణూ: మొన్నటి స్నేహితుడు దురవస్థలో వుంటాడని చూచి సహించలేక, నాలుగు వందలు రూపాయలు నాయుడి దగ్గర తీసుకుని యివ్వాను ఇది కొన్ని మాసాల క్రింటట జరిగిందికే: ఇప్పుడు నాయుడు డబ్బు గురించి ఒత్తిడి చేస్తున్నాడు. నా స్నేహితుడు యిచ్చే పరిస్థితిలో లేడు —సరికదా అడిగేందుకూడా అతని హీనస్థితి అడ్డు వస్తుంది ..."

"ఎప్పు డిచ్చారు?"

"నువ్విక్కడ లేనప్పుడు పది రోజులకు వస్తావనగా యివ్వటం జరిగింది "

"మే కెందుకీ మధ్య పత్తిత్వం? అయితే నాకేం చెయ్యమంటారు?" అంది రేణుక.

అప్పటికే కోపతాపాలు పనిచేస్తున్న రేణుక తన అభిప్రాయంలో సోకీభవించ లేదన్న భయం కల్గింది ప్రకాశంకి కాని మాటాడ్తుగా నిస్పృహ చెందితే కార్యసాధన జరగదని ధైర్యంతో తన అభిప్రాయాన్ని చెప్పాలనుకున్నాడు.

"రేణూ: నీ మెడలో గొలుసు కావాలి ..." అన్నాడు ప్రకాశం. రేణుక ఒక్కసారి తృళ్ళి పడింది ఆమె ముఖం భయంతో వెలవెల పోయింది. కోపం కట్లు తెగి ప్రవహించింది.

"చివరకి ఒక్కటీ మిగిలిందన్న, యీ పన్నాగం పన్నారు" అంది కోపంగా.

భార్య నుండి యిలాంటి మాటే. పోటు మాట లెప్పుడూ వినలేదు ప్రకాశం. తన్ని నిప్పు వర్షంతో మసిచేసినట్టు

"నన్నప్పార్థం చేయకుండుమన్నాడ్ రేణూ. నేనేం భోగలాలసుడనై నీ గొలుసు నిమ్మనటం లేదు —నా పరిస్థితి నువ్వే కాస్తయినా అవగాహన చేసుకోలేదు. స్నేహితునికి సహాయం చెయ్యాలని చివరకు నేనే గోతిలోపడ్డాను మా నడుమలో యీ గొలుసు తప్ప వేరే కంఠం లేదు. నువ్వు నా కే సహాయం చెయ్యాలి" అన్నాడు బతిమాలుతున్న కంఠంతో.

"నన్నేం చేసినా యీ గొలుసు మాత్రం యివ్వను" అంటి పేపుకు లంకించుకు.

"మామరేణూ: ధనమూ, మనమూ శాశ్వతం కావు నమ్మండి నిజంగా ఏదీకి విలువలేదు. మాట ఇచ్చి నలుగురిలో అవమానపడేందుకువీలు యీ నగ

బాహుదా నదికి పంట కాల్వ

—3,000 ఎకరాలకు నుష్క్షేత్రంగా మార్కాపుర పథకం

మదనపల్లెవద్దనున్న పెద్ద రోళ్ళపుంతగుండు బాహుదానదికి ఒక కణుజుకట్టి, అప్పటినుండి చిన్నతిప్ప సముద్రం పెద్ద చెరువుకు నష్టయి ఛానల్ త్రవ్వించాలి. ఈ నష్టయిఛానల్ ఐనిన కొండ చెరువు, నలమామురాళ్ళదిన్నె, కొండా మర్రిచెర్వు, మొండిమోళ్ళకుంట, సీతాపతి చెర్వు, పోతబోలుచెర్వు, యర్రకుంట మొదలగువాటిమీదుగా త్రవ్వింపాలి. నలమామురాళ్ళ దిన్నెవద్ద సుమారు రెండు మూడు ఫర్లాంగులు కాలువ త్రవ్వవలసివచ్చును కణుజునుండి పోతదోలువరకు త్రవ్వకం చాల సాధారణమైనదే పోతదోలునుండి చిన్నతిప్ప సముద్రం చెరువువరకు చాలతగ్గుగావున్నందున త్రవ్వవలసిన అవసరమే వుండదు. ఈ నష్టయి ఛానల్ త్రవ్వకానికి దాదాపు రు 2 లక్షలు పట్టవచ్చును కాని దీనివలన లాభం ప్రభుత్వానికి, రైతులు కెన్నోరెట్లు హెచ్చుగా వున్నది. ఇంకనైతే విశారదులుకూడా రైతులు పుత్సాహపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతం వరుసకాల్వలు బలహీనంగా వుండుటవలన బసినికొండచెర్వు, కుందామర్రి చెర్వు, మొండిమోళ్ళకుంట, సీతాపతిచెర్వు, పోతబోలుచెర్వు, యర్రకుంట మొదలగు చెర్వులు ప్రతి సంవత్సరం నిండక వాటికింద వున్న మొత్తం 300 యకరాల ఆయకట్టు చాలవరకూ ప్రతి సంవత్సరం వీడుగా వుంటూ వుంది. నష్టయి ఛానల్‌కు ఈ చెర్వులు ప్రక్కగా త్రవ్వించడంవలన ఈ చెర్వులు ప్రతి సంవత్సరం యెండు రూ నీ టి ఆ యి క ట్టు పూ త్తి గా సు ఇరుకారు సాగుచేసే అవకాశంవుంది ఇంతే కాదు, ఈ నష్టయి ఛానల్ ప్రవహించే మార్గా

పలన దారుణ పరిస్థితులు బాధా ఈ చెరువుకి యిరు ప్రక్కలావున్న వ్యవసాయపు నిలువుదోపిడి గత 20 సంవత్సరాలలో ఈ చెరువు సమీపగ్రామాలు అనగా 1937, 1946, 1948 లలో మాత్రమే నిండినవి. పిల్లకు బాగా సాగు చేయవచ్చు అంటే అవసరంగా సరిసరం 200 యకరాలు సాగు అవుతు.

ఈ విధంగా కనీసం మూడుపేట యకరాలు సంవత్సరానికి రెండు పంటలు పండే అవకాశమున్నది. ఈ నష్టయి ఛానల్‌వలన మదనపల్లె నుండి చింతపర్తివరకు 20 మైళ్ళ దూరంగా కరువు ప్రదేశ వాలవరకూ తగ్గును

ఇంత మంచి పరిణామం కలుగుతుందని, తమ జీవితాలు బాగుపడతాయని, తమ ప్రాంతాలలో ప్రతి ఏటా మిడుతల కరువు తీవ్రత వాలవరూ తగ్గుతుందని ఆశించి పై గ్రామాల రైతులు, తరతరాల నుండీ ఈ నష్టయి ఛానల్ త్రవ్వించాలని ఆందోళన చేస్తూ వచ్చారు ముద్రాసు ప్రభుత్వానికీ, మంత్రులకు, గవర్నర్లకు, కేంద్ర మంత్రులకు, నెహ్రూకు ఎన్నో మెమొరాండములు సమర్పించారు.

నామకః విచారణ జరిపి ఏవో పాకులు తెప్పి ముద్రాసు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు ఈ స్కీమును తీసివేశారు ఏరికి బలమైన వాదనం ఏమంటే ఈ స్కీముకు 2½ లక్షరూపాయలు ఖర్చు అవుతుని, ఇంత మొత్తం ఖర్చు చేయుటకు వీలులేదని, కణుజుకట్టు ప్రదేశానికి, చెరువు పుక్కుమర్కపున్న లెవెల్స్ సరియైనవి కావని

ఈ వాదాలు నిరాధారమైనవి. మదనపల్లె వద్దవున్న పెద్దరోళ్ళ క్రిందుగా బాహుదా నదికి కణుజుకట్టడమని యిక్కడి రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఈ ప్రదేశమువద్ద చిత్తూరు జిల్లాదోస్తవారు మైలారాయి, ఒకలోళ్ళు, వేయింపారు. వాటిలో ఈ ప్రదేశము సముద్ర మట్టాన్ని "2231 అడుగులు" అని వ్రాశారు. అంటే ఈ కణుజుకట్టే ప్రదేశము లెవెల్ 2,231 అడుగులని సులభముగా గ్రహించవచ్చు. చిన్నతిప్ప సముద్రం చెరువు దగ్గరగా యింకా కొంతి ఎత్తుగా మదనపల్లి రోడ్ రైల్వేస్టేషన్ వున్నది ఇదట్టున్న దోస్తలో సముద్రమట్టం 1935 అడుగులని వ్రాశారు. దీనికన్నా పై చెరువు చాల తగ్గుగా వున్నది ఈ విధముగా చూస్తే కణుజుకట్టు ప్రదేశము లెవల్‌కు 296 అడుగులు తగ్గుగానే వున్న తిప్ప సముద్రం చెరువు వుందని సులభముగా తేలుతుంది.

ఇక ఈ నష్టయి ఛానల్‌కు రెండున్నర లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతనే వాదాన్ని పరిశీలిద్దాము పాత స్కీములకు యింతకైకం ఖర్చుకావచ్చు కాని, ఈ వ్యాసములో చూపించిన విధముగా నష్టయిఛానల్‌ను త్రవ్వించితే ఖర్చు రెండు లక్షల రూపాయలకు మించదు అంతేగాక ఈ ఖర్చులకై రైతులు విరాళాలు కూడా యిస్తామని మహజర్లద్వారా ఇటీవలనే ప్రభుత్వానికి తెల్పుకున్నారు

ప్రతి సంవత్సరం తమ భూములు వీరు పడి, తీవ్రమైన కరువు వాతపడి, బసినికొండ, పోతబోలు, కొత్తవారిపల్లె, చిన్నతిప్ప సముద్రం, కాశీరాంపేట, వాయల్‌పాడు, విరలం, చింతపర్తి మొదలగు యెనిమిది రెవిన్యూ గ్రామాలు చితికిపోతుంటే, అందులోని వేలాది రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు కరువుకు గురియై, బ్రతుకు భారమై కృశించి నశించిపోతుంటే, రెండు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం, తద్వారా కనీసం మూడువేల నైతు, కూలీ కుటుంబాలను రక్షించడం

(మిగతా 4 వ పేజీలో)

శ్రీ

డి. సీతారామయ్య

(యం. యల్. ఎ.)

యేడు పోవుసంతవరకు దీనినుండి పూట కాల్వలు తెక్కలేనన్ని త్రవ్వబడినవి ఈ పూటకాల్వల క్రింద దాదాపు 2000 యకరాల ఆయకట్టు వుంది. చిన్నతిప్పసముద్రం చెరువు నిండితే ఈ 2,000 యకరాలు యిరుకారూ సాగవుతుంది లెకపోతే సూటికి 80 వంతులు బీడుగా వుంటుంది.

అందువలన చిన్నతిప్పసముద్రం, కొత్త వారిపల్లె, కాశీరాంపేట, వాయల్‌పాడు, విరలం, చింతపర్తి మొదలగు గ్రామాలు ఎప్పుడూ కరువుతో బాధపడుతూ వుంటాయి.

స్కీము వివరాలు, ఫలితాలు

మదనపల్లెవద్దనున్న పెద్దరోళ్ళ క్రిందుగా బాహుదానదికి ఒక కణుజుకట్టి, అప్పటినుండి చిన్నతిప్ప సముద్రం పెద్ద చెరువుకు నష్టయి ఛానల్ త్రవ్వించాలి. ఈ నష్టయిఛానల్ ఐనిన కొండ చెరువు, నలమామురాళ్ళదిన్నె, కొండా మర్రిచెర్వు, మొండిమోళ్ళకుంట, సీతాపతి చెర్వు, పోతబోలుచెర్వు, యర్రకుంట మొదలగువాటిమీదుగా త్రవ్వింపాలి. నలమామురాళ్ళ దిన్నెవద్ద సుమారు రెండు మూడు ఫర్లాంగులు కాలువ త్రవ్వవలసివచ్చును కణుజునుండి పోతదోలువరకు త్రవ్వకం చాల సాధారణమైనదే పోతదోలునుండి చిన్నతిప్ప సముద్రం చెరువువరకు చాలతగ్గుగావున్నందున త్రవ్వవలసిన అవసరమే వుండదు. ఈ నష్టయి ఛానల్ త్రవ్వకానికి దాదాపు రు 2 లక్షలు పట్టవచ్చును కాని దీనివలన లాభం ప్రభుత్వానికి, రైతులు కెన్నోరెట్లు హెచ్చుగా వున్నది. ఇంకనైతే విశారదులుకూడా రైతులు పుత్సాహపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతం వరుసకాల్వలు బలహీనంగా వుండుటవలన బసినికొండచెర్వు, కుందామర్రి చెర్వు, మొండిమోళ్ళకుంట, సీతాపతిచెర్వు, పోతబోలుచెర్వు, యర్రకుంట మొదలగు చెర్వులు ప్రతి సంవత్సరం నిండక వాటికింద వున్న మొత్తం 300 యకరాల ఆయకట్టు చాలవరకూ ప్రతి సంవత్సరం వీడుగా వుంటూ వుంది. నష్టయి ఛానల్‌కు ఈ చెర్వుల ప్రక్కగా త్రవ్వించడంవలన ఈ చెర్వులు ప్రతి సంవత్సరం యెండు రూ నీ టి ఆ యి క ట్టు పూ త్తి గా సు ఇరుకారు సాగుచేసే అవకాశంవుంది ఇంతే కాదు, ఈ నష్టయి ఛానల్ ప్రవహించే మార్గా

ద్రవ్యమునకు ప్రపంచమందంతటను గుర్తించబడినది

పూర్తియైన బ్యాంకు తోడ్పాటుకు చిహ్నము

ఇంగ్లండు, వేల్సు-దేశములో 1,700 ఆఫీసులు, ఇండియా, పాకిస్తాన్, బర్మాలలో బ్రాంచీలు. మరియు ప్రపంచమంతటను ఏజంట్లు, విదేశస్థులకు—కల

లాయడ్స్ బ్యాంక్

మీ పదు పాయములను చూడనిండు

1677

లాయడ్స్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ • ఇంగ్లండు దేశములో స్థాపింపబడినది.

LB/G/33—1954

K 8010

ఎలాటి వెలుతురులోనైనా

ఫ్లాష్ ఫోటో నిశ్చయంగా వచ్చేటట్లు చేస్తుంది

ఇంట్లోనైనా ఆరుబయటనైనా, 'కొడాక్' కెమేరాలతో మీరేప్పుడైనా అందమైన స్నాప్స్ తియ్యవచ్చు. మబ్బుగావుంటే 'కొడాక్' ఫ్లాష్ హోల్డర్‌తో ప్రకాశవంతమైన ఫోటోలు నిస్సంకోచంగా తియ్యవచ్చు.
సులభతతో ఫోటోలు మైమర్చే తియ్యవలసిన అగత్యంలేదు. చవకగా దొరికే ఫ్లాష్ బల్బులు వాడితే ఫిల్మా పాడవకుండా అన్ని ఫోటోలు వస్తాయి. అలా నిగిర్చే ఫిల్ము మరీదులో ఫ్లాష్ బల్బుల వెల కిట్టిపోతుంది

మీ కొడాక్ డీలరుని కనుక్కోండి

కొడాక్ లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇన్‌కార్పొరేట్ చేయబడినది)
బొంబాయి – కలకత్తా – న్యూఢిల్లీ – మద్రాస్

కొడాక్ "డ్యూయల్‌స్పైస్" కెమేరా, ఉపయోగించడం ఎంతో సులువు. పెద్ద ఫ్యూస్లైయర్ సహాయంవలన పొరపాటు చేయడం వుండదు. బల్బు మూడు తక్కువ... ఒక ఫిల్మికి పన్నెండు మంచి ఫోటోలు వస్తాయి. దీనిలో ఈ కెమేరా ఉపయోగించడానికి గరిష్టమైనది. రు. 58/-
'కొడాక్' డి ఎక్స్ ఫ్లాష్ హోల్డర్ రు. 22/12
అనువు లోడ పెట్టె రు. 11/-

'బ్రౌనీ' రిఫ్లెక్స్ కెమేరా: సులభమైన పూర్తిమైన ఫ్యూస్లైయర్‌లో అనిక చూపు మీద నొక్కండి..., అంతే, పన్నెండు సులభమైన అల్పమైన వైశాల్య ఫిల్మా ఫిల్మి రోలుకి వస్తాయి. మంచి అందమైన పెట్టెలో వొదగుతుంది. రు. 45/-
'కొడాక్' సైడ్ డి ఫ్లాష్ హోల్డర్ రు. 22/12
సిక్స్-20 బ్రౌనీ కెమేరా మోడల్ ఇ: నిజంగా అందర తక్కువ వెలకి అద్భుతమైన విలువ. అద్దంగా అరుకలిగిన చెర్వు పెట్టె గీత కళగల చిత్రాలు గ్రహిస్తుంది. రంగు హోల్డర్‌తో రమణీయమైన అకాశ, చేయు దృశ్యాలు తీయవచ్చు. రు. 31/-
'కొడాక్' సైడ్ డి ఫ్లాష్ హోల్డర్ రు. 22/12
కోడ పెట్టె రు. 8/-
కాన్వాస్ పంచి రు. 8/-

పైన పేర్కొన్న ఆకర్షణీయ చిత్రాలు మీ డీలర్ వద్ద కలవగలరు.

ఇంకా పన్నెండున్నయి బ్రౌనీ దాదా చిత్రాలకి సరిపోయేలా ఒక 'కొడాక్' కెమేరా వున్నది. మార్కెట్‌లోకల్లా ఎక్కువ రకాలు, రు. 17/8 నుండి పైన ఖరీదులు. మీకు కావలసినది ఎంచుకోండి మీ 'కొడాక్' డీలరు దగ్గర.